

Пропозиції та зауваження
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про географічні назви» щодо деколонізації топонімії та впорядкування
використання географічних назв у населених пунктах України», що
надійшов від Комітету Верховної Ради України з питань організації
державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та
містобудування

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада), розглянула лист Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (вх. №03а/9 від 03.08.2022) щодо надання пропозицій та зауважень до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про географічні назви» щодо деколонізації топонімії та впорядкування використання географічних назв у населених пунктах України» (реєстр № 7253, далі – проект Закону) та повідомляє.

1. Проект Закону у пункті третьому частини другої статті 8 пропонує частину шосту статті 9, частину восьму та дев'яту статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» доповнити відповідними абзацами.

Водночас, встановлюючи заборону мовникам розповсюджувати аудіовізуальні твори, в яких глорифікується та/або виправдовується російська імперська політика, заперечуються злочини (репресивні заходи) проти Українського народу відповідно до Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топоніміки», проект Закону **не передбачає** заборони мовникам розповсюджувати аудіовізуальні твори, в яких використовується та/або пропагується **символіка російської імперської політики**.

Враховуючи, що проект Закону у пункті першому частини першої статті 2 надає визначення терміну «пропаганда російської імперської політики», що охоплює термін «символіка російської імперської політики», зважаючи, що частина перша статті 4 встановлює заборону пропаганди російської імперської політики та її символіки, тим не менш необхідно зазначити, що проект Закону у статті 5 **окремо визначає заборону використання та пропаганди символіки російської імперської політики**, що зумовлює її відносну самостійність стосовно інших об'єктів правового регулювання та термінології проекту Закону.

Таким чином, з метою уникнення ситуацій правової невизначеності на стадії правозастосування, відповідний проект Закону потребує доопрацювання в частині **доповнення** положень, якими пропонується доповнити Закон України «Про телебачення і радіомовлення», **передбачивши заборону глорифікації та/або виправдання як російської імперської політики, так і символіки російської імперської політики**.

2. Положення частини першої статті 70 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» визначають акти законодавства за дотриманням та забезпеченням виконання вимог яких Національна рада здійснює контроль.

Враховуючи, що норми права у приписах пункту третього частини другої статті 8 проекту Закону мають бланкетний спосіб викладення та відсилають до Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топоніміки», відповідний Закон має бути зазначений у частині першій статті 70 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та статті 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» з метою встановлення можливості Національній раді **здійснювати контроль** за дотриманням та забезпечувати виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топоніміки».

3. Проект Закону у приписах пункту третього частини другої статті 8 передбачає заборону розповсюджувати аудіовізуальні твори, в яких глорифікується та/або виправдовується російська імперська політика.

Водночас, відповідний проект Закону **не враховує** положення Цивільного кодексу України та Закону України «Про авторське право і суміжні права». Так, відповідні законодавчі акти розмежовують такі об'єкти авторського права, як аудіовізуальні твори та музичні твори з текстом і без тексту.

Отже, з метою запобігання ситуаціям за яких заборони передбачені відповідними змінами будуть порушуватись із використанням музичних творів, пропонується врахувати відповідні пропозиції у тексті проекту Закону та **доповнити його таким об'єктом авторського права як музичні твори з текстом і без тексту.**

4. Проект Закону пропонує доповнити новими абзацами частину 8 та 9 статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення».

Водночас, відповідні частини статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» передбачають **різні види санкцій** у разі порушення законодавства про телебачення і радіомовлення.

Так, частина восьма статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» передбачає право Національної ради прийняти рішення про **стягнення штрафу, незалежно від застосування до порушника санкцій у вигляді попередження**. Водночас, частина дев'ята статті 72 відповідного Закону встановлює, що **рішення про стягнення штрафу приймається Національною радою, якщо після оголошення попередження ліцензіат не усунув порушення в установлені Національною радою строки.**

Відтак, зважаючи на мету проекту Закону, в залежності від побудови законопроекту, враховуючи, що зміст абзаців, якими пропонується доповнити частину 8 та 9 статті 72 Закон України «Про телебачення і радіомовлення» є ідентичним за змістом в частині диспозиції правових норм, необхідно визначитись щодо спрямування відповідних положень та **доповнити відповідним абзацом лише одну частину статті 72 Закон України «Про телебачення і радіомовлення».**

Також, необхідно врахувати, що Верховною Радою України 16.08.2022 року прийнято в другому читанні та в цілому законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей здійснення окремих повноважень Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення в умовах воєнного стану» (реєстр №7345 від 03.05.2022), яким внесені зміни до частини 8 статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», у зв'язку з чим, просимо врахувати необхідність узгодження нумерації частини 8 статті 72 вказаного закону.

Враховуючи зазначене, Національна рада просить врахувати вказанні пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про географічні назви» щодо деколонізації топонімії та впорядкування використання географічних назв у населених пунктах України».
